USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2021/1675

ze dne 29. dubna 2021

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro palivové články a vodík 2 na rozpočtový rok 2019

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro palivové články a vodík 2 (dále jen „společný podnik FCH2“ nebo „společný podnik“) na rozpočtový rok 2019,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0107/2021),

A. vzhledem k tomu, že společný podnik pro palivové články a vodík (dále jen „společný podnik FCH“) byl založen v květnu 2008 nařízením Rady (ES) č. 521/2008 ([1]) jako partnerství veřejného a soukromého sektoru na období do 31. prosince 2017 s cílem posílit úsilí v oblasti výzkumu a urychlit zavádění palivových článků a vodíkových technologií do praxe; vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 521/2008 bylo zrušeno nařízením Rady (EU) č. 559/2014 ([2]);

B. vzhledem k tomu, že společný podnik byl založen v květnu 2014 nařízením (EU) č. 559/2014, aby v období do 31. prosince 2024 nahradil společný podnik FCH a stal se jeho nástupcem;

C. vzhledem k tomu, že členy společného podniku FCH byly Unie zastoupená Komisí, Průmyslové uskupení pro společnou technickou iniciativu pro palivové články a vodík a výzkumné uskupení N.ERGHY;

D. vzhledem k tomu, že členy společného podniku FCH2 jsou Unie zastoupená Komisí, uskupení New Energy World Industry Grouping AISBL (dále jen „průmyslové uskupení“), které bylo v roce 2016 přejmenováno na Hydrogen Europe, a New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen AISBL (dále jen „výzkumné uskupení“), přejmenované v roce 2018 na Hydrogen Europe Research;

E. vzhledem k tomu, že maximální příspěvek Unie na provádění první fáze činností společného podniku FCH2 činí 470 000 000 EUR ze sedmého rámcového programu; vzhledem k tomu, že příspěvky ostatních členů se musí přinejmenším rovnat příspěvku Unie;

F. vzhledem k tomu, že v rámci společného podniku FCH2 činí maximální příspěvek Unie 665 000 000 EUR (včetně prostředků ESVO) z programu Horizont 2020 a od členů průmyslového a výzkumného uskupení se očekává, že v období vymezeném v nařízení (EU) č. 559/2014 poskytnou celkové zdroje ve výši nejméně 380 000 000 EUR, včetně věcných příspěvků na projekty programu Horizont 2020 financované společným podnikem FCH2, věcných příspěvků na další činnosti v hodnotě nejméně 285 000 000 EUR a peněžních příspěvků na administrativní náklady;

Rozpočtové a finanční řízení

1. konstatuje, že Účetní dvůr dospěl ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky společného podniku FCH2 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) k závěru, že účetní závěrka za rok 2019 poskytuje ve všech významných ohledech věrný obraz finanční situace společného podniku FCH2 k 31. prosinci 2019, výsledků jeho činnosti, jeho peněžních toků a změn čistých aktiv za daný rok v souladu s jeho finančním nařízením a s účetními pravidly, která přijal účetní Komise; na základě zprávy Účetního dvora dále konstatuje, že uskutečněné operace, na nichž se zakládá účetní závěrka, jsou ve všech významných ohledech legální a správné;

2. konstatuje, že společný podnik FCH2 měl v rozpočtovém roce 2019 k dispozici (včetně nevyužitých rozpočtových prostředků z předchozích let, účelově vázaných prostředků a prostředků přerozdělených na příští rok) rozpočet zahrnující prostředky na závazky ve výši 91 730 585 EUR a prostředky na platby ve výši 113 855 981; konstatuje, že míra plnění rozpočtu za rok 2019 činila v případě prostředků na závazky 85,9 % a v případě prostředků na platby 98,4 %;

([1]) Nařízení Rady (ES) č. 521/2008 ze dne 30. května 2008 o založení společného podniku pro palivové články a vodík (Úř. věst. L 153, 12.6.2008, s. 1).

([2]) Nařízení Rady (EU) č. 559/2014 ze dne 6. května 2014 o založení společného podniku pro palivové články a vodík 2 (Úř. věst. L 169, 7.6.2014, s. 108).

3. konstatuje, že z maximálního příspěvku ve výši 470 000 000 EUR podle nařízení (ES) č. 521/2008 přispěla Unie na konci roku 2019 celkovou částkou 421 606 000 EUR ze sedmého rámcového programu, včetně věcných příspěvků v hodnotě 19 107 000 EUR, a členové průmyslového a výzkumného uskupení přispívají celkovými potvrzenými zdroji ve výši 447 506 000 EUR, včetně potvrzených věcných příspěvků ve výši 429 600 000 EUR v projektech sedmého rámcového programu; konstatuje, že společný podnik FCH2 uskutečnil v roce 2019 platby pro sedmý rámcový program v celkové výši 5 805 092 EUR, což za celé období 2009–2019 představovalo celkem 415 313 265 EUR, a že míra plnění prostředků na platby činila 95,1 % v rámci rozpočtu, který byl v roce 2019 k dispozici pro projekty sedmého rámcového programu;

4. konstatuje, že na konci roku 2019 poskytla Unie z programu Horizont 2020 příspěvek v celkové výši 420 067 000 EUR a členové průmyslového a výzkumného uskupení přispívají potvrzenými zdroji v celkové výši 11 707 000 EUR, což zahrnuje potvrzené věcné příspěvky v celkové výši 5 376 000 EUR v projektech společného podniku FCH2 v rámci programu Horizont 2020 a dále věcné příspěvky na další činnosti v celkové výši 667 001 000 EUR;

5. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že nízká míra věcných příspěvků odvětvových členů na operační činnosti je dána skutečností, že společný podnik FCH2 je osvědčuje v době podání konečných výkazů nákladů, a proto osvědčování většiny přislíbených věcných příspěvků proběhne v pozdější fázi programu Horizont 2020, kdy bude provedena konečná platba na projekty, a budou se předkládat osvědčení o finančních výkazech;

6. konstatuje, že společné podniky, které získávají finanční příspěvek od členů společného podniku ze soukromého sektoru, uplatňují různé postupy; vyzývá k harmonizaci výpočtu věcného plnění v rámci všech společných podniků; je přesvědčen, že by společný postup měl zajistit transparentní a účinné metody hodnocení vedoucí k zajištění skutečné hodnoty příspěvku; vyzývá Účetní dvůr, aby dohlížel na audity prováděné nezávislými externími auditory; vyzývá rovněž k přijetí vhodného právního rámce, který zajistí, aby bylo do konce programu dosaženo požadované výše finančního příspěvku; poznamenává, že součástí tohoto právního rámce by mohl být požadavek, aby byl soukromý příspěvek vyplacen před odpovídajícím příspěvkem Unie nebo zároveň s ním;

7. konstatuje, že míra plnění rozpočtu určeného na projekty programu Horizont 2020 dosáhla 86,3 % u prostředků na závazky a 100 % u prostředků na platby; dále konstatuje, že prostředky na závazky nebyly vyčerpány v plném rozsahu, neboť na dvě témata výzvy z roku 2019 nebyly uděleny žádné zakázky;

Výkonnost

8. konstatuje, že společný podnik FCH2 používá specifické klíčové ukazatele výkonnosti pro program Horizont 2020, jakož i dva specifické klíčové ukazatele výkonnosti společného podniku FCH2, kterými se měří podíl finančních prostředků přidělených na výzkumné činnosti, a že v členských státech a regionech, které využívají strukturální a investiční fondy Unie, jsou prováděny demonstrační projekty; dále konstatuje, že klíčové ukazatele výkonnosti (stanovené v roce 2014) byly revidovány a zahrnuty do dodatku k víceletému pracovnímu programu, který správní rada schválila v červnu 2018, neboť technologie v posledních letech výrazně pokročila a začaly se objevovat nové aplikace;

9. žádá, aby společný podnik přezkoumal svou komunikační strategii s cílem zajistit, aby si příslušné zúčastněné strany byly vědomy jeho úkolů, činností a úspěchů.

10. konstatuje, že hodnota pákového efektu k 31. prosinci 2019 činila 2,24, pokud jsou zohledněny všechny příspěvky soukromých partnerů, a 1,51, pokud jsou zohledněni pouze členové Hydrogen Europe Industry a Hydrogen Europe Research;

11. konstatuje, že v roce 2019 dokončil společný podnik FCH2 projekt CertifHy 2, který slouží jako katalyzátor provádění celounijního systému GO pro zelený a nízkouhlíkový vodík a je milníkem na cestě k případnému mechanismu certifikace vodíku v kontextu směrnice (EU) 2018/2001 ([3]); bere na vědomí přezkum a posouzení událostí obsažených v evropské referenční databázi pro bezpečnost vodíku (HIAD.2.0) v roce 2019, které obsahují doporučení pro budoucí výzkum v této oblasti; bere na vědomí vývoj v návaznosti na závěry zprávy nazvané „Palivové články a vodík pro zelenou energii v evropských městech a regionech“, jako je zahájení evropského partnerství „Hydrogen valleys“ (EH-S3P) v rámci platformy pro inteligentní specializaci, podpis smlouvy na řízení pilotního nástroje pomoci při rozvoji projektů a zahrnutí tématu H2 Valley pro rozsáhlý demonstrační (stěžejní) projekt do pracovního plánu na rok 2019;

([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

12. konstatuje, že v roce 2019 byly podepsány grantové dohody na dva velké demonstrační projekty (H2Haul a Djewels) z výzvy z roku 2018; dále konstatuje, že v rámci výzvy v roce 2019 obdržel společný podnik FCH2 celkem 43 způsobilých návrhů k 17 tématům a že příjemci pocházeli z 23 členských států nebo přidružených zemí a že subjekty ze čtyř třetích zemí se účastní sedmi projektů; dále konstatuje, že v roce 2019 bylo podepsáno všech 17 grantových dohod;

13. konstatuje, že na konci roku 2019 zahrnovalo globální portfolio projektů společného podniku FCH2 155 projektů v rámci sedmého rámcového programu (150 bylo uzavřeno a 5 zůstává otevřených) a 109 podepsaných projektů v rámci programu Horizont 2020 (11 bylo uzavřeno a 98 zůstává otevřených); dále konstatuje, že v roce 2019 uskutečnil společný podnik FCH2 výzvy k podávání nabídek na dvě studie, přičemž v červenci 2019 byla podepsána jedna smlouva, a dále dvě výzvy k podávání nabídek na podporu Mise inovací a na pomoc regionům při rozvoji projektů, přičemž obě byly v tomto roce podepsány;

14. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora činila na konci roku 2019 míra plnění programu Horizont 2020 83 %, pokud jde o zadávací řízení na činnosti přidělené společnému podniku;

15. konstatuje, že koncem roku 2019 měl společný podnik dvacet sedm zaměstnanců z 10 zemí, a s potěšením konstatuje, že mezi nimi bylo dosaženo genderové vyváženosti (51 % mužů a 49 % žen); dále konstatuje, že v roce 2019 činil podíl žen účastnících se projektů programu Horizont 2020 27 % a že 23,8 % koordinátorů projektů a 33 % členů vědeckého výboru byly ženy;

16. vyzývá Komisi a Účetní dvůr, aby vypracovaly důkladnou metodu sledování výkonnosti s cílem hodnotit přínos společného podniku a zahrnout dopad na sociální oblast, zaměstnanost i trh; domnívá se, že výsledky tohoto hodnocení by měly být použity při budoucím rozdělování finančních prostředků Unie;

17. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby se program činnosti společného podniku řídil požadavky a cíli stanovenými v právních předpisech Unie, pokud jde o zmírňování změny klimatu, a sledoval strategie, které v této oblasti vypracovala Komise a dotyčné odvětví;

18. otázku práv duševního vlastnictví je třeba řešit u všech smluv, které mohou vést k zamýšlenému výstupu nebo výsledku výkonnosti; připomíná, že cílem práv duševního vlastnictví je ochránit práva jednotlivých tvůrců, ale rovněž poskytovat podrobné informace o tom, jak budou daná práva použita v budoucnosti; konstatuje, že jelikož je dotyčná činnost financována i z veřejných prostředků, měly by být výsledky transparentní, přístupné veřejnosti a měly by se na ně vztahovat zvláštní požadavky; vyzývá Komisi, aby navrhla právní rámec pro práva duševního vlastnictví a jejich uplatňování na trhu, včetně zvláštních požadavků a rozdělování zisků;

Interní audit

19. konstatuje, že v roce 2019 poskytl společný podnik FCH2 odpovědi na návrh zprávy a závěrečnou zprávu o novém strategickém plánu interního auditu na období 2019–2021, které vypracoval tým Útvaru interního auditu (IAS), a že po dohodě s útvarem IAS bude v roce 2020 zahájen nový audit IAS podle strategického plánu interního auditu na období 2019–2021; dále konstatuje, že v průběhu roku byl společný podnik FCH2 konzultován útvarem IAS a poskytl mu vstupní informace v souvislosti s konzultačním zapojením do stávajícího procesu zpětné vazby v oblasti politiky výzkumu a inovací, který provádí útvar IAS na žádost společného centra pro provádění;

20. konstatuje, že k 31. prosinci 2019 byla úspěšně provedena a uzavřena všechna doporučení a akční plány vyplývající z předchozích auditů útvaru IAS;

Vnitřní kontroly

21. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že společný podnik FCH2 zavedl kontrolní postupy *ex ante* založené na přezkumu finanční a operační dokumentace a že je povinen zavést nový rámec Komise pro vnitřní kontroly spočívající na 17 zásadách pro vnitřní kontroly; na základně zprávy Účetního dvora dále konstatuje, že na konci roku 2019 již společný podnik FCH2 dokončil rozdílovou analýzu na základě stávajícího systému vnitřní kontroly a vypracoval ukazatele pro posuzování účinnosti nových zásad vnitřní kontroly a souvisejících charakteristik; konstatuje, že v návaznosti na vlastní posouzení rámce vnitřní kontroly v roce 2018 byl vypracován akční plán a v roce 2019 bylo provedeno interní posouzení s cílem zajistit, aby byl tento akční plán dodržován;

22. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že v případě průběžných a konečných plateb v rámci sedmého rámcového programu je společný podnik FCH2 odpovědný za audity ex post u příjemců, zatímco v případě výkazů projektových nákladů v rámci programu Horizont 2020 je za audity *ex post* odpovědný Společný auditní útvar Komise, a že na základě výsledků auditů *ex post* dostupných na konci roku 2019 vykázal společný podnik FCH2 u projektů v rámci sedmého rámcového programu reprezentativní míru chyb ve výši 2,08 % a míru zbytkových chyb ve výši 1,08 % a u projektů programu Horizont 2020 reprezentativní míru chyb ve výši 0,94 % a míru zbytkových chyb ve výši 0,7 % (zúčtování a konečné platby); konstatuje, že Komise ve svém návrhu nařízení o programu Horizont 2020 navrhla, že u výdajů na výzkum v rámci programu Horizont 2020 je riziko chyby v rozmezí 2–5 % ročně realistickým cílem, vezmou-li se v úvahu náklady kontrol, opatření navržená ke zjednodušení pravidel a související inherentní riziko spojené s úhradou nákladů výzkumného projektu, a že konečným cílem je dosáhnout při uzavření programů (po zohlednění finančního dopadu všech auditů, nápravných opatření a zpětného získání prostředků) míry zbytkových chyb, která se bude co nejvíce blížit 2 %;

23. bere na vědomí, že Účetní dvůr zkontroloval náhodně vybraný vzorek plateb z programu Horizont 2020 provedených v roce 2019 na úrovni konečných příjemců s cílem potvrdit míry chyb auditů ex post, a to v rámci kontrol operačních plateb, a že z těchto podrobných auditů vyplynulo, že ve vzorku příjemců společného podniku FCH2 nebyly žádné významné chyby ani nedostatky kontrol;

24. bere na vědomí, že v září 2019 přijal výkonný ředitel kodex řádné správní praxe společného podniku FCH2; konstatuje, že společný podnik FCH2 přijal rozhodnutím správní rady z prosince 2019 své nové finanční předpisy, a to na základě vzorového finančního nařízení pro partnerství veřejného a soukromého sektoru; dále konstatuje, že společný podnik zahájil na konci roku 2019 postup přijetí politiky správy dokumentů a že její konečné schválení bylo naplánováno na začátek roku 2020;

25. konstatuje, že společný podnik FCH2 měl pro rok 2020 úplnou matici rizik (včetně rizik s nižší prioritou), která byla pravidelně posuzována a projednávána vedením v rámci probíhajícího procesu hodnocení rizik s cílem vzít v úvahu veškeré změny ve vnitřním a vnějším prostředí organizace a zohlednit stav významných rizik a akčních plánů identifikovaných v roce 2018; konstatuje, že společný podnik FCH2 provádí společnou strategii boje proti podvodům v oblasti výzkumu.